

תלמודו בידו

דף יג עמוד א

א [לר' אסי, מנין שדגן תירוש ויצהר נקבעים למעשר משיביאו שלישי ?

ב [לענין מה אמרו שהמידות שקבעו חכמים הם ברקדוק וצמצום ?

ג [האם ישראל הקריבו קרבן העומר בשנת כניסתם לארץ, ומהיכן הביאו ?

ד [כיצד מתפרש "וחג האסיף בצאת השנה באספך את מעשיך מן השדה" ?

א [במצות הקהל נאמר "מקץ שבע שנים במועד שנת השמיטה בחג הסוכות". וקשה, הרי חג הסוכות שלאחר שנת השמיטה, הוא כבר שנה השמינית. אלא מלמד שהקוצר בשמינית תבואה שהביאה שלישי בשביעית, דינה כשביעית. ומכאן קבע שיעור שלישי, לפי שתבואה הנקצרת בסוכות בידוע שהביאה שלישי לפני ראש השנה.

ב [1. מקוה שיש בו ארבעים סאה כשר לטבילה. יש בו מעט פחות, פסול לטבילה.
2. אוכל טמא בשיעור כביצה (כשיעור בית הכליעה), מטמא אוכל אחר בטומאת אוכלים.
3. בגד שיש בו שלשה על שלשה טפחים (הראוי לישיבה), ראוי לקבל טומאת מדרס.

ג [הקריבו: שנאמר "ויאכלו מעבור (מתבואת) הארץ ממחרת הפסח", משמע שאכלו מן התבואה החדשה בט"ז ניסן רק לאחר שהקריבו העומר. מהיכן: כשבאו לארץ בעשרה בניסן לקחו תבואה של גוי שלא הגיעה לשלישי בישולה. ועל ידי נס התבואה הבשילה כראוי עד ט"ז בניסן, שנאמר "ארץ צבי".

ד [רב אסי: "האסיף" היינו הקציר, שתבואה הנקצרת בחג שחל בזמן האסיף (סוכות) נידונת "בצאת השנה", כלומר כשנה היוצאת בה הואיל והביאה בה שלישי.
ר' חנינא: "אסיף" הוא שם חג הסוכות, על שם איסוף פסולת גורן ויקב לסכך.

לעילוי נשמת הרב יונה בן נפתלי הירש ז"ל